

เทศน์อบรมพระก่อนปาฏิโมกข์ ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๔

ความเกิดคือกองเพลิง

เหลวไหลไปหมดนะ ผมผู้เป็นหัวหน้าไม่ใช่เรื่องเบาๆ นะที่เป็นห่วงหมู่เพื่อน เวลาเข้ามามีก็ร้ายก็มองเห็นได้ชัดๆ แหละ มันขวางกันอยู่นั่นละ เจตนาไม่เจตนาไม่สำคัญ สำคัญที่ผิดต้องเป็นผิดนั้นนะ มันไม่เคยให้อภัยแก่ใครละว่าเจตนาหรือไม่เจตนา ความผิดทั้งหมดเป็นเรื่องดีแล้วหรือ ไม่ได้ดี

นี่ตั้งแต่ออกพรรษามาแล้วก็ไม่ค่อยได้ประชุม การงานก็มาก สุขภาพก็ไม่ค่อยดี เราพยายามไม่ให้มีงานมีการอะไร มีธุระอะไรจะทำอะไรที่ไหนรีบทำซิ อย่าถือเป็นคนของสำคัญยิ่งกว่าจิตใจ ทำงานอะไรอยู่ที่ให้ความเพียรอยู่ในใจคือสติ นี่เคยพูดเสมออย่าแล้วอย่าเล่า เราไม่เห็นสิ่งใดสำคัญยิ่งกว่าสติกับปัญญา

อย่างเมื่อเช้าวันนี้ท่านนี้เก็บหมัดจากนายโป้นั้น เราก็ไปคิดจนกระเทือนใจเหมือนกัน เก็บหมัดปัดโยนทิ้งนี้ปัด เราไม่ได้สำคัญอะไรกับหมัดนะ เราไม่ได้เอาหมัดมาสอน ไม่ได้เอานายโป้มาสอน เราเอาพระมาสอน นี่สำคัญตรงนี้ ถ้าคนใช้สติปัญญาบ้างจะเก็บหมัดทิ้งไปทำไมที่นี้ ทิ้งที่ไหนก็ทิ้งซิ เก็บที่นี้ก็ทิ้งที่นี้ เก็บมาทำไม เท่านั้นละ เห็นสติเห็นปัญญาของคน นั้นเราเอาตรงนั้นนะ

ให้ทำอะไรก็ตามเป็นเรื่องของสติของปัญญาทั้งนั้น ที่เราพาทำเหล่านั้น เราไม่ได้ถืออะไรเหล่านั้นเป็นสำคัญยิ่งกว่าพระที่จะฝึกตัวเอง ทำอะไรสติไม่มีปัญญาไม่มีดีแล้วหรือ นี่ละอ่อนถ้าวว่าอ่อนใจ อ่อนตรงนี้อ่อนมาก

ท่านทั้งหลายเข้าใจว่ากิเลสเป็นของเล่นๆ เหรอ เคยพูดมาแล้วก็ครั้งที่หน มันเหยียบหัวใจโลกให้จมอยู่ในวัฏฏะทั้งสามนี้ ตรงไหนมีความสุขในวัฏฏะทั้งสามนี้ ไม่ได้แบกทุกข์ไปด้วยทุกภพทุกชาติมีเหรอ ขึ้นชื่อว่าภพแล้วก็คือทุกข์นั่นเอง ท่านจึงบอกว่าทุกข์ นตฺถิ อชาติสฺส ทุกข์ย่อมไม่มีแก่ผู้ไม่เกิด นั้นฟังซิ เกิดตรงไหนมีทุกข์ตรงนั้น มีมากมีน้อยตามส่วนของทุกข์ นี่ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย ภาสิตข้อนี้พระพุทธเจ้าพระองค์หนึ่งที่เคยอยู่ในนั้น ถ้าเชื่อพระพุทธเจ้าก็เชื่อภาสิตนี้ซิ ภาสิตนี้ลากคนออกจากทุกข์แท้ ๆ ออกจากความเกิดคือความทุกข์แท้ ๆ ความเกิดนั้นแลคือกองเพลิงกองหนึ่งอยู่นั้น ยังไม่ทราบอีกเหรอ

ทำจิตใจพ้นจากความหมุ่นของกิเลสดูซิจะเป็นยังไง ทำไม่ถึงว่าพระพุทธเจ้าประเสริฐ นิพพานัน ปรมํ วนฺทติ พุทฺธา บรรดาพระพุทธเจ้าทั้งหลายว่าพระนิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง เอาอะไรมาสุขอย่างยิ่ง ตั้งแต่ก่อนเคยได้ยินใหม่ เมื่อกิเลสครอบหัวใจอยู่

นั้น พระพุทธเจ้าองค์ใดมากล้าพูดเรื่องกิเลสว่ามีความสุขแข่งธรรมพระพุทธเจ้าเคยมีไหม ฟังซิ เมื่อกิเลสออกหมดจากใจแล้วจึงเป็นความสุขอย่างยิ่ง เอาตรงนั้นซิ จิตที่มีธรรมชาติที่บีบบังคับอยู่จะเอาความสุขมาจากไหน ตั้งแต่คนยังหาอิสระไม่ได้ เมื่อถูกบีบบังคับอยู่แล้วหาอิสระได้ยังไง ความไม่มีอิสระก็คือความทุกข์นั่นเอง ความอิสระกับความพ้นจากความกดขี่บีบบังคับก็คือความสุข

จิตเวลาไหนที่ไม่ถูกบีบบังคับ บังคับกิเลสออกจากจิตเท่านั้นยังถือว่าเป็นทุกข์ เวลาทุกข์เหยียบหัวใจอยู่ทำไมไม่รู้สักตัวนี้ถูกกล่อมขนาดไหน อันนี้ก็เป็นเครื่องกล่อมของกิเลสอีกประเภทหนึ่ง ถ้าไม่เรียนถึงเพลงมันแล้วไม่รู้มันละเอียดขนาดไหน ได้เรียนได้ฟังได้เหวี่ยงกันเสียเต็มเหนี่ยวขึ้นเป็นชั้นตายนั้นถึงจะรู้

ต้องสติปัญญาเป็นสำคัญไม่ใช่อย่างอื่นเข้าต่อสู้นี้เป็นเรื่องของสติปัญญา สู้เฉยๆ จะได้เรื่องอะไร คนทุกข์จนตายก็สู้จนตายนั้นก็ไม่ได้ประโยชน์อะไร ถ้าไม่ได้สู้ด้วยสติปัญญา ทนต่อทุกข์ทนเฉยๆ ทนอย่างคนเป็นไข้ ทนไม่ทนก็ทุกข์จะทำยังไงหนีไปไหนรอด ไม่มีทางหนีก็ต้องทน ทนจนตายได้ความวิเศษอะไร นั่นเราทนต่อทุกข์เรายังทนได้อย่างนั้น ทนจนตาย ทำไมทนทุกข์ต่อสู้กับกิเลสทำไมทนไม่ได้ ถ้าจะเป็นนักเทียบเคียงหาเหตุผลเพื่อเอาตัวรอด ต้องมีทางออกจนได้คนเรา ไม่มีใครฉลาดเกินมนุษย์แหละ แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่มีใครโง่เกินมนุษย์ เพราะกิเลสครอบหัวอยู่ให้โง่มันถึงโง่

ทำอะไรให้เสร็จให้สรรพ เวลาฉันจ้งหันเสร็จแล้วรีบจัดรีบทำ ล้างบาตรเช็ดบาตรเข้าถลก มีธุระรีบไป ออย่ามาเพ่นๆ ฟ่านๆ เด้นๆ ด้านๆ อยู่ตามนี้ละ ไม่เห็นความเพียรเป็นสำคัญจะเห็นอะไรเป็นสำคัญในเพศของพระนี่ กิจของพระคืออะไร

สติปัญญาไม่มี สมาธิความสงบแม้ชนิดหน้อยก็มีไม่ได้ซิ ความกดขี่บีบบังคับจิตที่ตี้นรจนกระวนกระวายไม่ได้ จะเอาความสุขมาจากไหนพระเรา นี่เคยทุกอย่างแล้วเรื่องได้รับความบอบซ้ำจากกิเลส จึงได้นำมาพูดให้หมู่เพื่อนฟัง ความบอบซ้ำด้วยความเพียรในการต่อสู้กิเลสก็ได้พูดให้ฟังไม่รู้กี่ครั้งก็หนแล้ว พูดเพื่ออะไร เอามาอวดอะไร วิเศษวิโสอะไรกับการอวด นอกจากความจริงเท่านั้นเป็นของวิเศษ มันจริงยังงี้ก็ว่าไปตามความจริงนั้น ความจริงนี้โลกต้องการทั้งนั้น นอกจากทำไม่ได้
